

[Jes Lunde]

Her er det første trin at lægge en afgift på CO₂-udslip pr. energiækvivalent, hvad den kan bære, og det næste er at indføre en direkte forbrugsskat med et personligt bundfradrag, justeret for eventuelle forsørgerbyrder, så vi i højere grad beskatter forbrug end indtjening.

Vil befolkningen så acceptere alt dette? Jeg tror, at oferviljen er stor, hvis folk føler, at det nytter, og at der løftes i flok.

I den forbindelse er det vigtigt, at alle herinde bidrager til at gøre det klart, at drivhuseffekten er alvor, og at der kræves handling for at afværge katastrofen. Når den erkendelse er nået, tror jeg ikke, det bliver vanskeligt at få accept af politikken. At den så i sig bærer kimen til noget, der kan blive rigtig perspektivrigt, er der kun grund til at hilse med glæde.

Hanne Severinsen (V):

Som andre har sagt, er vi i stigende grad blevet opmærksom på, at der er en drivhuseffekt, og at den udgør et problem. Det er rigtigt, som det også er blevet sagt, at vi ikke ved nok om det, vi kender ikke omfanget. Men jeg tror, det også er rigtigt at sige, at vi i hvert fald ved nok til, at vi godt kan tage fat på problemet.

Vi ved nok til, at vi skylder den kommende generation at fare med omtanke, og vi har brug for, samtidig med at vi standser op og prøver at se, hvad vi kan gøre, at sætte mere forskning i gang, bedre identifikation, bedre observation: Hvad er det, der sker? Hvad er det farligste? Vi skal tage fat nu, samtidig med at vi undersøger problemerne.

Problemet er verdensomspændende, men det betyder selvfølgelig ikke, at vi her i Danmark kan skubbe det fra os og sige, at de andre er meget værre. Vi skal på globalt plan og herhjemme sikre, at vi slipper så lidt som muligt ud af drivhusgasser. Vi skal nedsætte vores energiforbrug. Vi skal forske i energibesparelse, og vi skal samtidig internationalt være med til at sige, at det er vores problemer, men der er også andre globale problemer.

Jeg var for nylig til en konference i Washington, hvor der deltog mange forskellige lande. Det, jeg egentlig synes var positivt, var, at hvor ilandene godt kunne se, at deres levevis ikke kan fortsætte på samme vis, så kunne ulandene også godt se, at deres befolkningstilvækst heller ikke kan fortsætte på tilsvarende vis. For det er nemlig også et problem på længere sigt, måske

ikke så meget nu, men hvis befolkningen i ulandene skal have samme levestandard som vi, så står vi over for helt uforudsigelige problemer, og i hvert fald uoverskuelige problemer.

Samtidig kunne man høre fra Øst, hvad man ikke har hørt før, at de har nogle meget store uløste problemer, som de nu indrømmer er store problemer. Eller, som formanden for Den Øverste Sovjets miljøkomité sagde til Miljøudvalget, da vi besøgte dem i Moskva her i sommer: Før i tiden frygtede man Den Røde Hær, nu frygter man øjensynlig vores forurening, og det har man sikkert også god grund til.

Jeg synes, at det i hvert tilfælde er godt, at erkendelsen breder sig ude omkring i verden.

Vi har alle vore ting, vi skal gøre bedre. Og det var også dejligt at se, at f.eks. Brasiliens miljøminister på den konference, jeg var til i Washington, stillede sig op og sagde, at nu måtte man også alvorligt gå i gang med problemerne vedrørende regnskoven. Der skal de tage fat, og vi skal tage fat på vores område.

Og for at feje for vores egen dør kan man jo sige, at vi er sådan set bedre i Danmark end så mange andre industrilande. Men derfor skal vi selvfølgelig fortsætte ad den vej. Og vi skal tænke på tværs af sektorer. Vi er begyndt at lave trafikhandlingsplan. Vi har lavet energihandlingsplan. Og jeg deler helt miljøministerens opfattelse, at vi først og fremmest skal prøve at argumentere os frem til en ændret facon. Vi kan ikke bare forbyde os til en ændret måde at leve på.

Vi kunne jo sådan set ellers forestille os, at vi også skulle lave en social- og arbejdsmarkedspolitisk miljøhandlingsplan, hvor man skulle holde op med, at begge ægtefæller er ude at arbejde, for det er faktisk en ret ressourcekrævende facon. Og specielt skulle de holde op med at arbejde så langt fra deres hjem.

De skulle se at sørge for at få noget mere hjemmearbejde. Og så skulle de i øvrigt måske passe deres børn selv. En sådan form for handlingsplan kunne vi jo sådan set godt lave på social- og arbejdsmiljøområdet, og jeg tror såmænd oven i købet, at der er folk i Vestre, som ville synes, at det var en helt fin idé.

Men alligevel tror jeg, vi må sige, at folk ikke sådan fra den ene dag til den anden kan omstille sig til en anden leveform. Vi må altså tage nogle debatter om, hvad det er for et liv, vi vil have, og hvordan vi får gjort det mere ordentligt, når det gælder miljøområdet.